

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 1.40
Pol leta „ 20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „periodical“ se plačuje za navadno trstopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Cassana, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Via Ascoli 8, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Dejalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Mir ali vojska?

Našim čitateljem so gotovo še v spominu dogodjaji na Hrvaškem, ki so se v zadnjem času tam vršili. Isto tako je še znano, da se je ogerski ministerski predsednik Tisza izredno trudil, da bi Hrvatje zadovoljili ter mir v sosednji deželi zopet uvedel. Kdor pozna madjarsko osebnost in brezozirnost, čudil se bode tem prikaznim in to tem bolj, ker je v novejšem času Tisza poklical uplívne hrvaške moče v Budapešto, da bi se z njimi pogovoril, ali bi že in kako bi izredno stanje na Hrvaškem odstranil ter zopet redno upeljal ter bana in ministra presviti kroni v imenovanje predložil. Vsebina zadnjih pogovorov ni še povse znana, vendar toliko je prišlo že na svetlo, da bosta ban in minister za Hrvaško kmala imeavana, iz česar sledi, da je Ogrom res volja, mir narediti s Hrvati. Od kod naenkrat tolika popustljivost od strani onih Madjarov, ki druge Slovane pod žezlom sv. Stefana nikakor ne gladijo in božajo. Je li res čez noč drugačen postal madjarski značaj? So li res postali Madjari naenkrat iz Savla Pavli? To naj veruje, kdor hoče, mi ne moremo. Ali je morebiti na željo višjih dunajskih krogov Tisza s Hrvati tako postopal? Dunajski in peštanski listi to odločno zanikujejo; mogoče je pa to vendar. Toda pesimisti govoré, da je ta popustljivost madjarska na vsak način znamenje, da se blizamo osemu trenutku, ko bo treba vse domače moči zbrati, da se odvrne nevarnost, ki državi od zunaj preti. Neizgovorni narodi bili bi slaba podlaga v takem slučaju neobhodno potrebne edinosti. Pesimisti pravijo, da se z neizmerno naglostjo blizamo vojski z Rusijo. Zdi se, da ti črnogledci nimajo prav, da se je in se bo dalo Hrvatem, kar jim gre, le radi tega, ker se je prepričanje v najvišjih krogih ukoreninilo, da mora se narediti mir med avstrijskimi narodi. Izjava našega presvitlega cesarja, katero je o priliki sprejema ogerskih in avstrijskih delegacij izustil, je neki dokaz temu uverjenju. Cesar je tako odločno, kakor še nikda popred, poudarjal, da je država v takem tiru, da se ni bati ničesa gledé miru za prihodnost.

Tudi minister grof Kalnoky je zbranim ogerskim delegacijam razlagal politične razmere naše države z

drugimi. Tudi on je poudarjal, da je mir zagotovljen, da so naše razmere z vsemi državami preprijazne, srčne. Vendar — ne vemo ali vedoma ali nevedoma — vplel je minister v svoj govor neke stavke, kateri nas spominjajo na znani izrek, da je Bog človeku podelil jezik, da ž njim svoje misli zakriva. Minister je rekel, da smo z Rusijo v preprijateljski razmeri, da se nam ni treba od te strani ničesa bati, ker so notranje razmere Rusije zelo zmedene in ker — nisimo sami, kakor je Rusiji znano. Ako pa zida gospod grof mirovno poslojje glede Rusije na njene notranje razmere in na to, da smo v zvezi z Nemčijo, zida najbrže na pesek. Gospod minister je sicer v avstrijskih delegacijah popravil svoj prvi izrek, toda Bog vé, s kakim namenom?!

Mi bi radi verovali besedam grofa Kalnoky, radi bi upali mir, ker ga iz srca želimo, a bojazen pred vojsko, ki bo strasavska, ako se prične, nas skoro uvrstuje med pesimiste, med črnogledce. Posebno pa postopanje bolgarskega kneza nam je omejenilo takoj one sladke trenutke, katere smo živili po tem, ko smo čitali odgovor cesarjev delegacijam. Knez Aleksander je naenkrat odpustil ruske oficirje iz bolgarske vojske, poklical one bolgarske oficirje, ki se odgojujejo v ruski armadi, domov. Tega ni knez storil na svojo roko, temveč dobil je gotovo miglje od drugod. Časniki spoznavajo v tem razžaljenje ruskega naroda, kateremu mora Bolgarija hvaležna biti, razžaljenje carja Aleksandra III. Se ni li knez Aleksander preneglil? Ne bi nastal lahko iz tega koraka velik požar, kateri bi tudi našo državo v veliko nevarnost spravil? Skoro se nam zdi, da je tako, kajti pruski listi sami so se tega koraka prestrašili ter grajajo to postopanje kneza bolgarskega. A tudi na merodajne dunajske kroge naredil je ta knezov korak neprijeten vtis. Kakor se po letu naglo pripodijo na jasnem nebu črni oblaki, tako bi lahko iz Bolgarije sem pripodila se nevihta, katere nasledki bi bili lahko za našo državo osodepolni. Bog daj, da bi se ta nevarnost kmalu odstranila ter bi nebo ostalo še dolgo, dolgo jasno in lepo.

Načrt postave o pogozdovanji Krasa

v pokneženi grofiji Goriški in Gradiški, ki je bil sprejet v letošnjem zasedanji dež. zbora goriškega.

S pritrditvijo deželnega zbora poknežene Moje grofije Goriške in Gradiške ukazujem to-le:

§. 1. Za izvršitev pogozdovanja Krasa v pokneženi grofiji Goriški in Gradiški se ustanovi posebna komisija obstoječa iz prvosednika, imenovanega od ministra za kmetijstvo, iz zastopnikov, ki jih postavi vsaka po ednega politične okrajne oblasti v Gorici, Gradišči in Sežani, iz deželnega gozdnega nadzornika, iz ednega poslanca deželnega odbora in iz treh zaupnih mož, katere izvolijo županstva onih kraških občin, ki spadajo v politične okraje Gorica, Gradišče in Sežana, po ednega v vsakem okraju.

Za prvosednika in za druge ravno imenovane komisijske ude imajo se imenovati namestniki, ki bodo nadomestovali dotične ude, kadar bodo zadržani.

Vsi komisijski udje opravljajo svoj posel brezplačno, imajo pa, razun gozdnega nadzornika in njegovega namestnika, pravico do povračila potnih stroškov.

§. 2. Pogozdovalna komisija ima svoj sedež v Gorici. Cela komisija se le takrat sklicuje, ko gre za opravila zadevajoča ves pogozdovalni okoliš. Ako bi se pa imela obravnavati opravila samo ednega dela pogozdovalnega okoliša, naj prvosednik povabi zraven poslanca deželnega odbora in deželnega gozdnega nadzornika le tiste zastopnike političnih okrajnih oblasti in one zaupne moče, ki so bili iz dotičnih okrajev v komisijo poslani.

§. 3. Pogozdovalna komisija razpravlja in sklepa zborovaje o opravljenih, ki so jej odkazana po tej postavi. Opravila pa zadevajoča samo izvršitev kacega sklepa oskrbuje v imenu komisije predsednik z deželnim gozdnim nadzornikom.

Komisija more veljavno sklepati, ako je navzočih razun predsednika in deželnega gozdnega nadzornika vsaj polovica k dotični seji povabljenih komisijskih udov.

Sklepa se z absolutno večino glasov navzočih udov. Predsednik glasuje le pri enakosti glasov, in potem velja ono menenje za sklep, kojemu je on pristopil. Proti sklepu komisije smejo se dotične stranke

LISTEK.

JULIJSKE PLANINE.

Vzhodnji del Trentarsko gore. Op. dr. Julij Kugy v Trstu.

(Pridejan I zemljevid: lesorez: konec doline Vrata in Triglav; slike: Vrh Velikega Triglava, Steiner od Vrat naprej, Mangart naz sv. Višarije; podobe mej berilom.)

Tajnik planinskega društva skupine primorske, dr. J. Kugy, je poseben prijatelj našim trentarskim goram. Uže več let sem je obiskoval Trento, prepotoval jo na vse strani po dolgi in po čez ter podal marsikatero opazko o tem gorovju. Zdaj pa je zbral vso stvarino ter jo uredil in podal bralcem v celoto sestavljeno.

V gore omenjenem spisu, ki je izšel v „Zeitschrift des deutschen und österreichischen Alpenvereins“ meseca julija letošnjega leta, opisuje nam julijskih planin vzhodnji del. Imenuje ta del prav lepo: „veličastno pogorje mej Sočo in Savo, navidezno neurejeno zmes visokih grebenov in nakopičenih ponosnih vrhov, širnih visotin in skalnatih morij, polnih neskončne žalosti in pustote, pa tudi lepib, zelenih dolov, polnih miru in pokoja!“ Julijske planine razreduje — kakor uže pred ujam K. F. Peters, Gilbert in Churchill — v štir poprečne črte: 1. Kanin do Mitagskogla; 2. Svinjak do Mojstrovke; 3. Razor do Kolbove špice in 4. Vogel do Rujavine, V opisu pa ščinoma izpušča zahodnji del julijskih planin, t. j. Kaminovo pogorje itd., češ da je bilo uže zadostno opisano, Risa nam tedaj le ostale tri poprečne črte. Mož

sam pripoznava, da njegovo delo ni popolno, ker se mu je še marsikaj prikriilo pri njegovem opazovanji; svoje opisovanje imenuje pohlevno in skromno. In res ima njegov spis ali opis nekatere nedostatke; te hočem tukaj omeniti. Opazujem pa, da jaz nisem doktor; tedaj ne znam učeno govoriti; povem le, kakor stvar umem — po svoje!

V II. poprečni črti po zgornji razredbi — v njegovem spisu pa III. — imenuje in opisuje: Bolški Grintovec, Jalovec in Mojstrovko. Res, da opisuje le to, kar je sam poskusil na svojem potovanju; a vredno bi bilo, tu še druge vrhe omeniti. In sicer so v tej črti: Planja — na Brdu. Od Grintovca dalje proti severu in severovzhodu pa: Obljak, zadej vstriečno s pravo črto; v glavni črti pa Zgorelec, mali in velik; zadej St. Mihelovec; potem sprej Jelenjak, mali in velik; Špičica, Nizki vrh, Pelec, zadnji Pelec, Skutnik, Balški ali Balaški Pelec (planina Bala, dolina Balšica.) Žagon, Vršac, Kouj, Pinja, Zagradom, mali in veliki Ozebnik, Jalovec itd. Nad Logom imenuje dr. Kugy obo steno Brether Wand. Tu so: Morež, Aitarji, Bricliji (Briclek?). Od Grintovca proti vzhodu, jugu in jugozahodu vodi stranska poteza. Ta je v berilu le majhen omenjena, ali pa pogrešno. Vsa ta poteza od Grintovca okoli „nemskega plaza“ blizu Gozdnarja zove se: Verebica; Srebrnjak je v njej le posamezna točka. Na karti pa stoji Verebica za točko; pa Srebrnjak za pogorje. V tej stranski potezi — Verebici od Grintovca okoli se po redu ti vrhi: Srebrnjak, Ribežni, Pelec (Verebiški), Plešivec, Velika tičarica, Mala tičarica, Kónec (ali nad Starim lazom), Konečni žlebi, Frjanka, Ogujšče, Musce itd.

Kar se tiče prehodov v tej poprečni črti, nista v berilu na pravem mestu omenjena: prehod iz Bolca,

Balšice čez Bukovec, planino „za Kanjo“ na severni strani Grintovca v planino Zapotok in „za Poden“ v zgornjo Trento; pa prehod „za Gradom“ iz Loga pod Predelom. Na karti sta sicer oba zaznamovana; v berilu pa prvi le mimogredé na str. 405. in 407. — ne pa kjer je govor o prehodih samih na str. 379. in dalje; poslednji pa celo nič ni omenjen. (Na str. 409. in 410. v berilu govori o drugem sedlu mej Velikim Ozebnikom in Jalovcem.)

V stranski progji te črte št. II. nisti na posebnem kraji omenjeni sedli Vrata in Vratice, kjer je prehod do Hoznarja v spodnji Trenti, in odtod v Sočo. (Napravljen pa je ta prehod na karti, in omenjen mimogredé v berilu str. 407.) Tudi sedlo „Veliki potok“ je le v berilu str. 401.; bolje bi bilo, če bi to bilo posebej na odločenem mestu omenjeno.

V III. poprečni črti po Petersu in drugih — (v knjigi, kjer je začetek s Triglavovim pogorjem, pa v II.) — ni posebej omenjena stranska poteza od Razorja do Soče in okoli v Zadnjico, ali pa so ti vrhi le zmešano naštet. V tej stranski progji so od Razorja proti jugozahodu in jugu po vrsti: Planja, Kancelni, Grmlajt, Golica, Debela peč, Kukla in mali Prosek (proti Zadnjici pa veliki Prosek). V tem pogorju je tudi Šplevta — vrh za Pihavcem; v knjigi je le jezerojako imevano. V IV. poprečni črti (v knjigi na prvem mestu) bi bilo imenovati v glavni črti za Kanjavcem: Poprovec, potem Vršac, onda Lópe (trebišinske in plažke). V stranski potezi proti Logu pa je zraven Ozebnika — tega je trebé ločiti od onih dveh v II. poprečni črti nad zgornjo Trento — še omeniti: Olšnik (Jelšnik). Ta dva Ozebnik in Olšnik sta dvojčka, loči ju le grapa Klcma.

(Dalje pride).

pritožiti pri ministru za kmetijstvo in sicer v 4 tednih od tistega dne, ko se jim je vročil dotični odlok.

§. 4. Za izvrševanje komisiji s to postavo odločenih nalog, kakor tudi za upravne stroške komisije, ustanovi se pogodovni zalog, kojega letni proračun odobruje minister za kmetijstvo in deželni odbor. Letna potreba pa se ima pokrivati z doneski, katere odkazuje za vsak primerljive posebej državna uprava dogovorno z deželo iz zalogov v ta namen ustanovljenih, kakor tudi z drugimi morebitnimi dohodki. Ta zalog oskrbuje pogodovna komisija.

Pripuščale se bodo komisiji brezplačno za pogozdovanje potrebne rastline iz državnih Primorskih drevnic, kolikor jih bode na razpolago.

§. 5. Komisija ima pozvedeti in določiti one parcele gozdnih zemljišč, pašnikov in nerodovitnih prostorov v političnih okrajih Goriškem, Gradiškem in Sežanskem, o kojih meni, da bi utegnulo to, da se stalno oskrbujejo kot gozdi, zabraniti ali vsaj zmanjšati elementarne in obče škodljive nepravilnosti, kakoršne so na Krasu. Pri določitvi teh zemljišč se ima poseben ozirom jemati na pogozdovanje vrhov in strmih reber kraške planote in ne smejo se tedaj pogozdovati ona zemljišča na Krasu, katera bi bila pripravna tudi za poljedelstvo, kedarkoli se to lahko opusti brez škode glavnega namena pogozdovanja Krasa.

Komisija naj dalje pozve in določi ona zemljišča ob črti c. k. priv. južne železnice v političnem okraju Gradiškem in Sežanskem, o kojih meni, da zahteva občina korist njih vstrajno gozdno oskrbovanje.

Vsa zemljišča, ki se v zmyslu predstojecih določeb odmenijo za pogozdenje, je treba, ko zadobé dotični odloki pravno moč, vpisati v poseben kataster in jih po določbah te postave v dobi, ki jo odloči minister za kmetijstvo po zaslišanju deželnega odbora, kot gozde srednje ali visoke rasti pogozditi ter jih tudi pozneje po določbah tadasnje gozdne postave oskrbovati.

§. 6. Kjer bi ne bilo z ozirom na obstoječe okoliščine uže poprej opravičene dvombe, da bi posestniki dotičnih zemljišč pogozdovanja pravilno ne izvrševali, ali pa da bi posestniki sami, ali drugi opravičenci na omenjenih zemljiščih ne skrbeli za ohranitev gozdnih zasadib, mora komisija prizadevati si, da se porazumi z udeleženci, na kak način se ima pogozdenje izvršiti in kako v prihodnje gozd oskrbovati, in ravno tako tudi o tem, kako se imajo v ta namen deliti podpore, bodi da se dajejo rastline brezplačno, ali pa denarni doneski iz pogodovnega zaloga.

§. 7. Ako bi komisija zaradi omenjenih dvomb ne spoznala za primerno, postopati v zmyslu §. 6., ali pa ako bi bolj kazalo, da se pridobi zemljišče v last gozdnega zaloga, bodi zaradi tega, ker ni bilo mogoče po namenu §. 6. porazumljena doseči, bodi iz drugih razlogov, ima ona prizadevati si, da se kupi zemljišče z denarjem imenovanega zaloga.

Ako je zemljišče obremenjeno s tujimi pravicami, ki bi ovirale pogozdovanje, ima komisija na to delati, da se odkupijo take pravice z denarjem gozdnega zaloga, in sicer v prvi vrsti po prostovoljnem porazumljenju.

§. 8. V slučajih, v kojih bi posestniki ali opravičenci po določitvi §. 6. sklenjeno pogodbo na kak namenu pogozdovanja očitno nasproten način prelomili, ali ko bi se ne dala doseči nameravana pridobitev ali pa odkup v zmyslu §. 7., ima komisija naprositi namestništvo, da se dotična zemljišča razlaste v prid pogodovnega zaloga.

§. 9. Ako namestništvo spoznava za opravičeno po določbah te postave zahtevo komisije zaradi razlastitve zemljišča ali pa pravic, jo ima sprejeti in obenem po zaslišanju dveh v ta namen poklicanih zvezencev določiti znesek, ki se mora izplačati za razlastitev iz pogodovnega zaloga.

Zoper ta odlok se sme vsak udeleženec pritožiti pri ministru za kmetijstvo in sicer v 4 tednih od tistega dne, ko se mu je vročil odlok.

Pritožbe se imajo vložiti pri namestništvu.

§. 10. Zraven tega ostaja prosto vsakemu, ki bi ne bil zadovoljen z zneskom, katerega je odločil minister za kmetijstvo za razlastitev zemljišča ali kake pravice v 30 dneh potem, ko se mu je vročil dotični odlok, zahtevati od one okrajne sodnije, v kateri okrožji leži zemljišče, ki se ima razlastiti, oziroma ono, katero je obremenjeno s pravicami tretjih oseb, da se mu po sodnijski poti odmeri in določi odškodnina.

Sodnijsko odmerjenje in določevanje odškodnine naj se v tem slučaju dožene z analogično porabo določb državnega zakona od dne 18. februarja 1878 št. 30 „o razlastitvi v napravo železnih cest in za vzdrževanje vožnje po njih“, ako ne določi ta-le postava kaj drugega.

Kedarkoli se v tem oziru vpelje sodnijska obravnava, ima se izvršitev razlastitve odložiti, dokler ne konča ona obravnava in dokler se ne izplača, ali pa vložiti pri sodnji v tej obravnavi odločeni znesek.

§. 11. Denarne kazni, ki se nalagajo po občnem gozdnem zakonu za take gozdne prestopke, ki so se vršili na zemljiščih zaznamovanih, kakor veleva §. 5, v pogozdovniškem katastru in enako tudi povračila, ki se odločijo na podlagi gozdne postave za poškodovanje zemljišč, ki so prešla v last gozdnega zaloga, pripadajo temu zalogu.

vanje zemljišč, ki so prešla v last gozdnega zaloga, pripadajo temu zalogu.

§. 12. Opravilnik, ki ga napravi minister za kmetijstvo dogovorno z deželnim odborom, bo določeval meje, v katerih sme pogodovna komisija v lastnem delokrogu sklepati o stroških iz pogodovnega zaloga, oziroma slučaje, v katerih bo treba poprejšnjega privoljenja ministra za kmetijstvo in deželnega odbora v te stroške, in slednjič vodila za upravo tega zaloga in zaračunovanje sploh.

§. 13. Izvršitev te postave naročena je ministru za kmetijstvo, ministru uotranjih zadev, finančnemu ministru in ministru pravosodja.

Dopisi.

V Gorici, 29. oktobra. — Dopis iz Gorice v zadnji številki „Soča“, ki govori o našem otroškem vrtu, dal mi je povod, da sem napisal te vrstice, katere sem ti poslal, draga „Soča“, s prešnjo, da bi jih blagovoljno sprejela v svoje predale. — Res je, da o slovenskih otroških vrtilih se je v Gorici mnogo govorilo, a žalibog le med omikanimi in bolj zavednimi Slovenci. Med priprostim ljudstvom slišal si, dragi čitatelj, in slišiš še zdaj le malo govoriti o tej važni stvari. Imel sem dovolj prilike, govoriti z ljudmi nižjih stanov o tej zadevi, a vsakdo mi je rekel: „ne vem nič o tej reči.“ To je žalostno; tako ne sme biti. Vsak zaveden Slovenec, ki bere te vrstice, naj se po mogočnosti potruži pri vsaki priliki, da svojim rojakom razjasni, kolike koristi so taki otroški vrtili za naše otroke. Povedati je treba natanko, kako in kaj, da otroški vrtili so nam up boljše prihodnosti, da dopolnujejo ali nameščajo domačo odgojo, da varujejo otroke renegatstva, ki je jako škodljivo gledé na omiko in na človekov značaj. Vsakdo naj se torej trudi, da se bo zavednost budila pri starih in mladih, kajti narodne probujenosti ni nikoli preveč. Udje nižjih stanov moramo biti dotičnemu odboru iz srca hvaležni za njegov trud in požrtvovalnost, da nam je poskrbel prav dobro ogajišče za našo nedolžno dečo, da se nam za naprej ne bo potujčevala, kakor se nam je žalibog do zdaj in kakor se še vedno! Zatorej na noge, bratje! (O p. u r e d n. Z veseljem smo prejeli ta dopis iz rok, ki niso vajene peresu, ki nam kaže, da omika in narodna zavest se širi in krepi v vseh vrstah našega milega naroda. To je največje zadostilo mečem, ki se trudijo za narodov napredek; le tako naprej.)

V Gorici 27. oktobra. — V petek, 26. t. m., zapustil je zadnji oddelek pešpolka št. 53 Gorico in vrnil se je v svojo domovino, na Hrvaško. Pri večini tukajšnjega prebivalstva pridobil si je v času svojega enoletnega bivanja v Gorici toliko simpatij, da se bo težko pogrešal. Leopoldovci bili so v duhu in v dejanji pravi Jugoslavoanci; izvrševali so svojo nalogo častno in njih upliv gotovo ne ostane brez dobrega vpeha. Častniki, kakor prostaki, pokazali so pri vsaki priliki, da so verni sinovi slavne Avstrije in matere Slave. Prav radi tega narodnega čuta postali so večini tukajšnjega prebivalstva nepozabljivi, neki „gospodi“ pa trn v peti.

Na kolodvoru ni bilo pri odhodu, da bi jaz bil videl, o magistratu ne duha ne sluha. Po mojem mnenju bilo bi primerno, da bi bil šel kateri mestni zastopnik celo na postajo in da bi se bil tam poslovil od prijaznega nam in jako discipliniranega polka. Vem, da vsakemu Goričanu je ljubo, ako je hvaležnost in prijaznost mesta razglašena po sosednjih deželah. Koliko je pripomogel polk k občnemu blagostanju, koliko v finančnem obziru? Radi so poslušali Goričani, sprehajaje se po svojej „piazza grande“, izvrstno godbo nepozabljivega, dasi nekaterim osebam neljubega polka.

Prav tisti dan došel je novi polk št. 62 s posebnim vlakom, kateri je radi zamude 40 minut dospel še le ob 10. uri zvečer. Pričakovala je razen vseh tukajšnjih častnikov novo došli polk, obstoječ večinom iz Madjarov, mnogobrojna množica. Ko je bilo vse v redu, zaigra godba — katera je pa zelo šibka, ker polk je ravno došel iz Novega Bazarja — zahvalno pesem. Med sviranjem godbe došel je polk, spremljan od vedno naraščajoče množice, na svoj novi dom. Dobro došel naj se nam prikupi, kakor odšli Leopoldovci.

P——ki.

Šempeter pri Gorici, 2. nov. (Nesreča.) Včeraj, v praznik vseh svetnikov, zgodila se je pri nas nesreča, ki bi bila lahko veliko večja postala. Z blagom in z ljudmi naložen voz peljal se je naglo po skladvorni cesti memo župnijske cerkve. Ko se hoče na voglu obrniti proti mostu, kjer se cesta naenkrat prav močno zavije, zvrne se voz z blagom in ljudmi na tla. Ranjeni so bili nekateri ljudje, ali, ako bi se bil voz le par korakov prej zvrnil, treščili bi bili vsi v zid in zgodila bi se bila velikanska nesreča. Ta nesreča pa ni prva in edina na tem nevarnem mestu. Tukaj

se je že en mož ubil, veliko ljudi se je ranilo in zavozil se pogosto drgnejo drug ob drugi z veliko škodo voznikom. Vse občine, ki vozijo po tej cesti, vedó pripovedovati o nesrečah in škodah, ki so se godile na tem nevarnem voglu. Občinski zbor šempeterski prosil je pri cestnem odboru, da bi se ta nevarnost odstranila; prosile so tudi druge občine, ali do zdaj brez vidnega uspeha. Včerajšnja nesreča naj bi pripomogla, da bi slavni okrajni cestni odbor vendar enkrat uslišal prošnjo, katero povabljam v imenu svojih soobčanarjev in v imenu vseh onih, ki vozijo po tej nevarni cesti.

Janez Brumat.

Iz goriške okolice, 30. oktobra. — Danes se je vršila poluletna preskušnja učencev na slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v Gorici, pri kateri je bila prilična množina občinstva navzoča. Prišel je bil k skušnji deželni podglavar dr. J. Tonkii, veleposestnik g. Izidor Pagliaruzzi, župnik iz Solkana, g. vikar izpod Sabtina, nadškofjski kaplan g. Grbec in primerno število okoličnih posestnikov.

G. vodja Povše je izpraševal: obdelovanje travnikov, vrtnarstvo, živinozdravstvo in čelarstvo. G. pristav Žepić pa: kmetijsko knjigovodstvo in javna pisma, životoslovje rastlinstva, sadjerejo, rastlinorejo in praktično merstvo.

Učenci so veščidel prav dobro in razgovetno odgovarjali in smo bili vsi pričujoči poslušalci z uspehom znanosti popolnoma zadovoljni. Ti učenci so zdaj dodelali dvoletni tečaj in 3. novembrom započima novi tečaj. Zdaj odvisi od naših posestnikov samih, da se poslužijo tega prekoristnega zavoda, ki ga je dežela prav za nje s tolikimi denarnimi stroški ustanovila, da svoje sinove pridno vanj pošiljajo in da si tako pridobijo potrebnih vednostij, ki jih potrebuje dandanes vsak napredovalni posestnik, ako hoče svojim velikim potrebam zadostiti. Za prihodnje leto so se tudi štirje Kranjci vpisali v ta zavod. Učenci so pri enostavni hrani, ki stane na mesec s perilom vred prav malo, vsi prav krepki in zdravi.

Do zdaj se je, kakor sem slišal, 22 učencev v slovenski oddelk vpisalo, kar je po mojem mnenju še vse premalo. Želeti bi bilo, da se jih še toliko vpiše. Bog daj!

Poslušalec.

Z Goriškega, 30. oktobra. — (Družba s v. Mohorja); Res lepo napreduje naša družba; smemo se ponašati z njo. Letos se je število udov zopet znatno povišalo, skoro za 4000. Saj se pa tudi mora reči, da se gg. pisatelji in družbeni odborniki res trudijo, da bi vstreljali blagemu namenu, ki ga ima naša družba. Vsem se ne more ugoditi; a družba podaje mnogo za majhen donesek 1 gl.; možno je tedaj vsakemu, da si vsaj nekaj izbere iz teh knjig. Nekaj vendar vsak dobi za se. Kako dobro nam pride „Cecilija“; kako rado bere naše pobožno ljudstvo o Mariji itd.; „Cerkvena zgodovina“ je jednako mikavna. „Pravnik“ nam je bil potreben — dandanes ni več svet tako pošten, pač pa „prebrisan“, včasih še preveč. V „Večernicah“ posebe omenim sestavka: „Slepa materina ljubezen“ pa „Trojni strup“ za naše ljudstvo. V kolelarji sta posebno mikavna „Razgled po svetu“, pa „Crna sola“. O poslednjim stvari bi trebalo še kedaj kaj spregovoriti; po nekodi je še ljudstvo zavedovano v take in jednake praznice. Res, da to slabost našega ljudstva naši preč. gg. duhovni trebijo iz njega; a tudi družba naj po svojem pripomore v ta namen.

Kar se je zika tiče, tudi družba sploh ugaja. Pisati trebó za ljudstvo bolj domače, umevno; ogibati se je dolgih, zamotanih stavkov, nepotrebnih oziravnih stavkov itd. Cim krajš-, tem lepše in boljše. Saj uprav kratke stavke tirja duh našega jezika. Včasih neki gledajo le na besede, a ne na duh jezika; zato pa beremo večkrat tako neslovensko slovenščino. — V letu 1875. je bilo še brati v Mohorjevi knjigi: „bo bit, teptan, suvan“ namesto: ga bijejo itd. — „boš žaljen“ mesto te žaljo, sedaj menda tega ni več. Čuvati se nam je takih hudih germanizmov! — Včasih pa nahajemo besedico nja mesto njegova ali njega: pr. Neb. hrano I. 202. Cerkv. zgodov. I. 29. „Nja telo ia kri... Nja kri.“ Kako to, ne umem prav. Sicer pa hvalim jezik.

Kar se tiče vsega družbenih knjig, imel bi še kaj opomeniti. Govoril sem pred leti z vrhom Čehom N. —om. Prilika nanese, da prideva tudi na naše družbe sploh in na Mohorjevo posebej. Mož je pritrjeval mojim mislim glede velike važnosti te družbe za razvitost in omiko našega ljudstva. Tudi jaz sem imel priliko Mohorske knjige pregledovati — pravi — a jedno reč pogrešam v njih: Premalo se povdarja domoljublje, narodnost!

Teh besed g. Čeha sem se spomnil letos, ko sem pregledoval družbine knjige; iskal sem v njih dokazov za neresničnost one trditve. In res, kakor lani nahaje se tudi letos tu pa tam raztresena kaka pesmica, prešajena narodnim duhom; mnogo stori v tem obziru tudi „Razgled po svetu“; vendar bi bilo želeti, da bi se še bolj povdarjala narodnost; domoljublje v Mohorskih knjigah. Časnikov ne beró povsod, a Mohorske knjige pogledajo tudi v skrite gorske

ske kote. Naše ljudstvo se še ne zaveda dovolj svoje narodnosti, nema onega narodnega ponosa, ki bi ga moralo imeti; zato se zlagam z g. N-om in pravim: Mohorska družba naj si pridobi še posebej takih spisov, ki bodo budili, dramili in navduševali nevedne Slovence za slovensko stvar! To ne bo društvenega namena nikakor zaviralo, ampak krepko bo go podpiralo na vsako stran. A. R.

Iz Vipavske doline, 30. okt. — Kakor nam je dobro podučena „Soča“ prerokovala o letini vinskih okrajev, tako smo tukej bendimo pospravili: pičlo na desni strani Vipave — obilno pa na levi. V žalostnem sočutju in zavedanju, da naš kmet vedno bolj hira, in sicer prav tamo, kjer ima najsrečnejšo lego in ugodno podnebje, naj mi bude dovoljeno izustiti drugo žal prerokovanje: kjer je dobra vinska letina, tam bode največ potrate, plesov in posledajic zadleževanja. Vinorejec je že sploh lahkomisljen človek, on stavi, rekel bi, vse svoje zaupanje v svoje gorice, v katerih celo ljubo leto čepi, tiči; čez leto strada, trpi in v mesto pohajka, ko pa vino v hramu ima, ne pozna gostoljubne meice, ampak se tolaži, rekoč: le pij ga, saj trta ga bo še rodila. Poznal sem v zadnji dobri vinski letini družino srednje kmetije, v kateri so domačini izpili dvajset kvincev vina; tako stradajo in trpijo prej in posledj tudi drugi; o bendimi pa zabijo na vse druge skrbi. Ta običaj je vinorejec lasten, med tem ko kmet v hribu narava štediti uč, kateremu previdnost božja dan za dnevom kapljico od drobtinice deli, da se ne prevzame, da ne zabi šibe strahu božjega. Trdim, da to je učin narave; kako se more vinorejec mahom treznosti, varčnosti naučiti v trenotku, ko mu kane petdeset hektolitrov hipoma v hram, in kako hribovec v zapravljivost zabresti, ko zrno za zrnem pobira.

V primeri Vipave je pa slabejša letina v naši hribovski deželi, kjer so videli sneg vsak poletni mesec in celo točo tu pa tam. Zatorej je mnogo delalnih močij zapustilo domače ognjišče, ter so šli s trebihom za kruhom k Predarlški železnici — v babilonsko sužnost. Daleko od doma se pa človek tudi rad spominja Jeruzalema, kakor mi priča sledeči dopis iz onega kraja: — „Vsak dan, ne izvzemši praznikov, visimo na vrh in skalnatih stenah, mesojedci smo cel teden, redkokrat se udeležimo službe božje. „Da bi nas mili Bog, ljuba mati božja in sv. Anton „dušnih in telesnih nesreč obvarovali, vam, prečastiti „gospod, dopošljemo sto goldinarjev za en cerkveni „plašč, in sto in dva in sedemdeset gl. za sv. maše. „Bog oče itd.“

Bravši to prosto pismice v hramu pred strmečo polno visoko vinsko posodo sem gmen kozarec na stran stavil in te vkrižne vtise zapisal — v čast korbizki župniji, ožji domovini pa v začetek modrega gospodarstva, ker zna tudi tukaj pregovor obveljati, da v vinu — pri vinu je tesnica.

Z Bolškega, dne 26. okt. (Pregledovanje vojaških dopustnikov in Trentar). Pri vojaki je treba reda, natančnosti, vsled tega sploh tudi ostrosti, strogosti. Vendar pa bi se morebiti včasih lahko milejše postopalo z ubogimi ljudmi.

Dne 20. t. m. je bilo v Bolci pregledovanje vojaških dopustnikov. Ob takih prilikah imajo biti menda po postavi vsi dotični vojaki uže pri začetku navzoči; pozneje ne pustje nikoger več v sobo. Letos se je prigojilo, da je Trentar J. C—er za 10 minut zamudil; zato mu niso pustili več v sobo in moral bode iti „k pregledovanju“ v Trst.

Ali je res postava tako ostra, da ne pripuščja prav „nobene gaude“? Po besedah g. nadporočnika M—jana soditi, ni tako ostro prepovedano, da bi se ne smelo še pozneje koga „pregledati“.* Naj si so prav prosili za onega mladenci, naj bi se mu izjemno — zaradi dolge poti iz Trente do Bolca itd. — prizaneslo, ostal je ipak dotični vojaški gospod neizpršen, ter je dejal: Jaz sem uže napisal, ne bom več prepisoval itd. Po tem soditi bo moral ubogi Trentar, ki glešta komaj za glazič zganega, nastopiti dolgo pot v Trst — zaradi svoje nemarnosti sicer, a tudi zaradi nadporočnikove složnosti! Da bi bil g. fanta pozval vsaj le do prve postaje, kjer se je imelo vršiti zopet dotično pregledovanje, v K. — pa v Trst!

Bodite natančni, ravajte se po postavi; a če se da storiti brez prestopa postav — imejte tudi srce za ubožca! Jaz bi rad videl vas v enakih okoliščinah! P. P.

Politični pregled.

V teku zadnjih osem dnuj so najvažnejši dogodjaji na političnem polji avstrijskem sledeči. Na Dunaji so se vršila posvetovanja o onih vojaških zadevah in predruagačbah, katere je pozročila nova vojaška postava. Sešli so se k ta-

* Pri kontrolnih zborih oficirjev je navada, da kdor ne pride za časa v določen prostor, so pregleda, ko so vsi drugi že bili pregledani. Ured.

kozvanemu „maršalskemu sovetu“ pod predsedništvom cesarjevimi v posvetovanje različni višji poveljniki; njih nasveti in opazke ostali so tajni.

Radostno so pozdravili vsi listi avstrijski in zunanji izjavo našega presvitlega cesarja o priliki, ko je sprejel delegacije, ker se iz nje razvidi, da svetovni mir je za dalje časa zagotovljen. Tudi grof Kalnoky, minister zunanjih zadev, dal je zastopnikom v delegacijah zagotovila, da so razmere naše države z vsemi drugimi državami — malimi in velikimi — zelo prijazne. Več v tem oziru najdeš v članku na čelu današnjega lista.

Na dunajskem vseučilišču godile so se početkom tega tedna zoper profesorja Maassen-a, tudi Slovanom pravičnega Nemea, grde demonstracije po nemško-židovskih dijakih. Profesor Maassen je bil namreč v dunajskem deželnem zboru izjavil, da se ujema popolnoma z odlokom ministerstva za dovoljenje češke ljudske šole na Dunaji, kajti z ozirom na postavo se ona šola ni mogla zabraniti; a dunajski časopisi so vsled tega profesorja tako grdili in zoper njega mladino podpihovali, da te demonstracije niso prišle nič kaj nepričakovane. Ko se je nemška „kulturonosna“ mladina odstranila, rekel je prof. M. ostalim, da se dotičniki motijo, ako menijo, da ga bodo omajali v njegovem prepričanju.

Dunajski listi poročajo, da je znani zagriženi nemškutar dr. Schrey v Ljubljani položil svoj mandat kot deželni poslanec. Temu gospodu ni bilo prav, da se niso nemški poslanci iz deželnozborske dvorane odstranili, ko je bila na dnevnem redu volilna predruagačba, ter da niso na tak način preustroja volilnega reda na Kranjskem zabranili. Dobro znamenje za Slovence, ko nemški politični generali padajo. Sploh se kaže, da so prišli kranjski ustavoverci v veliko nemilost pri državnozborskih levičarjih. Nam to menda ni v škodo.

Čudni dogodki se vršijo v prestolici bulgarske. Po poročilu dunajske „Pol. Correspondenz“ priobčil je bolgarski uradni list kneževine naredbe o vojnem ministerstvu in ruskih častnikih, ki obstojé v tem, da se je odpustil polkovnik generalnega štaba Rediger (Rus) iz ministerstva in iz bolgarske vojske. Knez je imenoval poveljnika generalnega štaba Kotelnikov-a, tudi Rusa, voditelja vojskega ministerstva.

Domače stvari.

Prvi slovenski otroški vrt v Gorici je vedno bližji svojemu začetku, zato se vabijo roditelji slovenskih otrok, da naznanijo otroke, katere name ravajo pošiljati v ta zavod, predsedništvu društva „Sloga“, oziroma društvenemu čuvaju na Travniku, h. št. 16, I. nadstropje.

Goriška posojilnica prav lepo napreduje; začele so pristopati tudi ženske, služabnice, da bodo dajale lep izgled moškim in gospodom, kako je treba podpirati narodne naprave.

Duhovske premembe. Č. g. Seravalle Ivan šel je v stalni pokoj. — Č. g. Goljevšček Franc, duhovni pomočnik v Biljani, pride kot tak v Gorico k župniji sv. Vida na Placuti. — Č. g. Mihaelko Vuga gre kot kaplan iz Mirna v Biljano; na njegovo mesto pride č. g. Jakop Pirih, novomašnik. — Č. g. Fr. Pavletič pride iz Cerčna kot I. kaplan v Ločnik; naslednika dobi č. g. Janeza Kokosarja, novomašnika. — Č. g. Valentin Bressa vsig pojde kot I. kaplan iz Tolmina v Kanal; č. g. Štefan Bressan, vikar v Kozani, kot tak v Doberdob; č. g. Ferdinand Tomažič, vikar na Srednjem, v Kozano. — Novomašnik č. g. Franc Banderu pojde kot kaplan v Mušo; č. g. Barba Maran kot tak v Oglej, č. g. Pipan Franc pa v Ročinj. — Subdijakon č. g. Franc Castelliz postal je katehet pri č. nunah uršulinkah v Gorici. — Č. g. Matija Kravanja, ki je služboval 12 let kot beneficijar v fari sv. Ignacija v Gorici, odložil je dotično službo. — Č. g. Andrej Jordan postal je defenitivni tajuik v knezonadškofjski pisarnici in ostane začasni špirtuval v duhovskem semenišči. — Č. g. Janez Grbec dobi službo kancelista v k. nadškofjski pisarnici. — Č. g. Jožef Kadenaro postal je I., novomašnik č. g. Čargo Angelj pa II. kaplan v Tolminu. — Župnija Podbrdo razpisana je do 30. t. m.

Mašni plašč, za kateri so se v Gorici razprodajale srečke, dobila je št. 4, vrsta 43.

P. Friderik Hoenigmann, mašnik reda sv. Frančiška, dolgoletni frančiškanski provincial v pokrajini sv. Križa, umrl je danes pop. na Kostanjevici.

Za koritniške pogorelce so darovali: župnija Biljana 3 gl. 33 kr. — župnija Flejana 2 gl. 67 kr. — Fr. Goljevšček, kaplan v Biljani, 1 gl. — Julij pl. Kleinmayer, prof. na c. k. učiteljski, 2 gl. — dr. Franc Kos, prof. na c. k. učit., 2 gl. — J. vitez Taurer, prof. na c. k. realki, 2 gl. — Jakop Čebular, prof. na c. k. realki, 2 gl. — Jožef Ivančič, prof. na c. k. gimnaziji, 5 gl. — Jožef Pagliaruzzi, c. k. sodnijski praktikant, 2 gl. 50 kr. — župnija sv. Ignacija v Gorici 4 gl. 20 kr. — znaša 26 gl. 70 kr. — Prenesek 36 gl. Vkup 62 gl. 70 kr.

O bodočem poreškem škofu jelo se je zopet po listih pisati. „Tribüne“, „Triester Zeitung“, „Edinost“, „Corriere“, „Naša sloga“, „Cittadino“ in drugi priuesu so večje ali manjše sestavke o tej zadevi imenujeta se goriški stolni proš. mons. Valussi ter častni kanonik in župnik matavunski Jeronim Franco. Prvi je našim čitateljem znan; drugega opisuje listi kot odločnega Italijana, ki je pri letošnjem zborovanju med prvimi zapustil deželno dvorano v Poreči, ko je začel poslanec Laginja govoriti v hrvaškem jeziku. Slovanščine baje ni zmožen; hvalijo ga kot pobožnega moža. Za prvega so Poročani vložili prošnjo. Konservativni listi in ž njimi tudi „Triester Zeitung“ izražajo upanje, da priporoči vlada takega moža za to mesto, ki bo svoji nalogi kos v vsakem obziru, tudi v jezikovnem. Nam se to zdi naravno.

Cecilijansko petje razvija se v Gorici prav lepo. Pridno se goji to petje v dijaškem in bogoslovskem semenišči, v samostanu č. uršulink in č. oo. frančiškanov na Kostanjevici. Zadnji posnemajo svoje ljubljanske brate in dajejo nekaterim dijakom hrano s pogojem, da pojejo v cerkvi, kar ljudem posebno ugaja.

Cecilijanskemu društvu so pristopili: iz Čer nič: g. dekan, g. kaplan, organist in 5 pevcev; iz Oseka: g. vikar; iz Kozane: g. učitelj, organist in 9 pevcev; iz Lokovca, z Libušnja, iz Gorenje Tribuše, z Ravne, iz Jagersč, iz Štandreža: gg. vikarji; iz Cepovana: M. Skok; iz Gorice: III. Zorn, M. Milost, M. Zuchiatto, dr. Gabrijelčič, prof. Sedej. Ker je blizu občni zbor, naj bi se prijatelji petja s pristopom požurili.

Gojenci slovenskega od „Ika kmetijske šole v Gorici, ki so dovršili drugi tečaj, poslali so nam dolgo zahvalo gospodu vodji in njegovemu namestniku, katere zarad pomanjkanja prostora ne moremo objaviti; a pohvaliti moramo dijake, ki se hvaležno spominjajo svojih učiteljev ter obetajo, da hočejo v dejanji izpolnovati, kar so slišali bodisi gledé gospodarstva, bodisi gledé splošne omike.

G. Ivan Šorli, naš rojak iz Klavž, do zdaj konceptni praktikant na Volovskem v Istri, postal je začasni koncipist pri namestništvu v Trstu.

Poroka. Preteklo soboto, 27. oktobra, bila je v Mirnu poroka g. Ivana Dekleve, tukajšnjega privatnega uradnika in poštenega narodnjaka, z gospodično Ivanka iz znane narodne Hausnerjeve hiše v Mirnu. Bog blagoslovi to zvezo.

Deputacija ljudskih učiteljev goriškega okraja, obstoječa iz gg. Draščeka, Švare in Juga, pod vodstvom šolskega nadzornika g. Vodopivca, poklonila se je preteklo nedeljo prevzvišenemu knezonadškofu, ki jo je prav prijazno sprejel.

Avgusta Armina Lebana skladeb izšel je II. zvezek. Obseg: 1. „Slovenska deklica“, mešan zbor (besede Fleischmann-ove). 2. „Oj tiho“, moški četverspev (besede Boris Miran-ove). 3. „V veselju družbi“, moški zbor, (besede Boris Miran-ove). 4. „Kislica sladka“, mešan zbor (besede Ratko Brus-ove). 5. „Nagrobnica“, moški zbor (besede Baptistove in Fr. Cimperman-ove). 6. „Doli v kraji“, moški zbor (besede Baptistove). 7. „Umrlje deklici“, moški zbor (besede Janko Leban-ove). 8. „Ostani mi, ostani zvesta!“, samospev za mezzo-sopran ali bariton (besede Boris Miran-ove). — Kujiga stane samo 40 krajcarjev in bode dobro ustrezala našim društvom in pevcem.

Razglas. Pri današnjem srečkanji obligacij zemljiščno odveznega zaloga goriškega, katere niso bile naznanjene za povračilo glavnice, so bile izsrečkane sledeče obligacije z odrezki (kuponi): po 100 gold. avst. velj. št. 68. 111. 102. 726. 939. „500 “ “ “ “ 28. 202. „1000 “ “ “ “ 537 črka A št. 2 za 810 gl.; št. 31 za gl. 200; št. 56 za 230 gl.; št. 61 za 7670 gl.; št. 70 za za 1830 gl.; št. 86 za 160.; št. 102 za 100 gl.; št. 100 za 150 gl.; št. 144 za 130 gl.; št. 166 za 280 gl.; št. 169 za 2800 gl.; št. 185 za 300 gl.; št. 195 za 90 gl.; št. 200 za 70 gl.; št. 236 za 950 gl.; št. 250 za 70 gl.; št. 258 za 3240 gl.; št. 269 za 340 gl.; št. 305 za 930 gl.; št. 319 za 70 gl.; št. 368 za 520 gl.; in št. 19 za 5790 gl. za znesek 1560 gl.; za ostalih 4230 gl. avstr. velj. izdala posebna obligacija lit. A.

Te obligacije v stari veljavi izplača deželna denarnica s postavnim 5 odstotnim dodatkom določenim po §. 3 minist. ukaza od 31. julija 1855. (Dež. zak. I. zv. št. 136) v zneskih preračunjenih v avst. veljavo od 30. aprila 1884 naprej proti posebnim pobotnicam brez koleka in proti izročitvi izsrečanih obligacij. Obligacija št. 459 za 100 gl. izrečkana dne 29. aprila 1882. in obligacija št. 301 črka A za 640 gl. izrečkana dne 31. oktobra 1882. še nista izplačani. Deželni odbor.

Album na korist „Narodnemu Domu“ v Ljubljani. Pod tem naslovom izdajo češki pesniki, slikarji in skladatelji o prihodnji veliki noči zbirko raznih sestavkov v verzih in prozi, ilustracij in glasbenih prineskov, katere čisti dobiček je namenjen v pospešje zidanja „Narodnega doma“ v Ljubljani. Načelnstvo tega podjetja prevzamejo možje, ki so v Čehih na najboljšem glasu, kakor: Svatopluk Čeh, Jar. Vrehlicky, Jan Nerunda, Jos. Sládek in Ferdo Schulz. — Ta umeteljniški proizvod ima biti cvet sedanje slovstveno in umeteljniške inteligence na Češkem ter izraz iskrenih simpatij do slovenskega naroda — nam pa naj bi bi vzgled in spodbuja do požrtvovalnosti za izvedenje tega rodoljubnega načrta, ki bode-po svojem izvršenju-na korist in slavo vsem Slovincem. Posnemajmo v tem obziru podjetne in požrtvovalne brate Čehi! —

Poslano.

Podpisani se priporoča slavnemu občinstvu in čestitej duhovščini v izdelovanje raznih navadnih in umetnih kamnarskih del, kakor nagrobnih spominkov in naj si bo za vsako dvorano lepih miz, mizic in drugih plošč, garnitur za umivalnike, cvetličnih posodic na vrtilih, altarjev, obhajilnikov vsake vrste i. t. d., vse iz najboljšega kraškega marmorja po zelo nizki ceni.

VOLČJIGRAD PRI KOMNU.
FRANC REBULA,
kamnosek.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.



To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratneje želodčne bolesi. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrik in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, bojazt, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne prežnjajo samo omejenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Blagorodni gospod!
Na priporočilo nekega prijatelja rabil sem kapljice sv. Antona Padovanskega proti mnogoletni prav močni naduhi z najboljšim uspehom in pri najhujih napadih s prav hitro olajšavo.

Prosim torej, pošljite mi, da se bom dalje zdravil, prej ko mogoče 12 steklenčic proti poštnemu povzetju.

Mahrenberg.

Franc Macun,
c. k. sodnijski pristav.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu.
Ena steklenica stane 30 novcev.

Jožef Pallich,

prodajalec c. k. šolskih in vsakovrstnih drugih knjig ter pisnih potrebščin v Gorici, na Travniku h. št. 6, priporoča svojo bogato zalogo za pisanje, risanje in solo potrebnih priprav ter sprejema naročila na knjige, ilustrirane liste in časopise vsake stroke in v vsakem jeziku z zagotovilom natančne postrežbe in nizke cene. Veliko zalogo cerkvenih tiskovin in molitvenih bukev iz Ljubljane priporoča posebno častiti duhovščini.

The London Bodegacomp

Na Dunaji, Kärnthnerstrasse, 14.
V Trstu, prehodna zaloga, via S. Nicolò 17.

Neposredno vvažena prava in nepopačena
španska in portugiška vina, angleška žganja,
Specijaliteta, zdravniška vina,
Malaga Sect, Vino Santo, Alicante
od profesorja dr. L. ROESLER-ja (c. k. poskuševališče v Klosterneuburgu) za šibke in bolne dobro spoznano.

Za novo ustanovljeni otroški vrt v Gorici išče se

POSTREŽNICA.

Njene dolžnosti so: vodo nositi, pometati, prah brisati, sebe zračiti, peč kariti, otroke snažiti in nadzorovati o dani priliki. Sprejemajo se posamezne osebe ali cele družine. Plača je v denaru ali v stanovanju. Natančni pogoji izvejo se pri predsedništvu društva „Sloga“ v Gorici, oziroma pri društvenem čuvaju,

na Travniku, h. št. 16, I. nadstropje.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliču

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, terganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa čó so rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliču“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinskeje bolezni na nogi siino trpeli in razna čómača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomnil se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročil. In res imel je čudovit vspeh, da so se po kratkej rabi opustili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni priporočam. Vasej blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne smole bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se užo tisučkrat sijajno osvedočile pri zabujanji človeškega tolesa, glavobolu, otrpeniu udih, skaženem želodecu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštnim povzetjem v lekarni pri „samorogu“
Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Na prodaj

grajšinsko posestvo

na Hrvaškem,

ne daleč od Zagreba, 200 oralov veliko, obstoječe iz njiv, travnikov, vinogradov in gozda. Lega je prav pripravna ob glavni cesti, da se pridelki lahko spečajo. Turšica posebno dobro rodi in se lahko celo doma dobro proda. Vino ima dobro ceno, živinoreja se dobro izplačuje. Prodá se enemu kupcu ali pa tudi več družinam, čé se skupno zavežejo, da bodo plačevale. Cena je postavljena na 60.000 gl., kdor bi ponudil dobre pogoje, njemu bi se kaj odpustilo. Kupci naj se oglase pri opravištvu „Soče.“

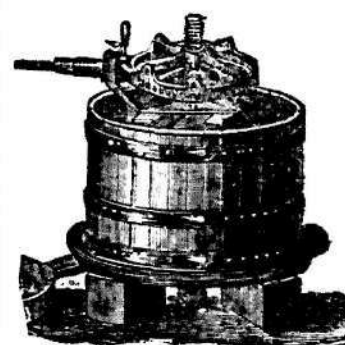
Bergerjevo medicinsko MILO IZ SMOLE (THEERSEIFE)

Priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se skoro v vsch evropskih državah s sijajnim vspehom proti vsakovrstni nečistosti na polti, sosebno proti kroničnim in luskinastim lišajem, hrastam, nalezljivim hrastam, proti rudečemu nosu, ozebljimi, potenju nog, prhljaju na glavi in bradi. —

Bergerjevo milo iz smole ima 40% smole iz lesa, in se bistveno razločuje od vseh drugih mol, ki se prodajajo. — Da se prekanjanju izogneš, zahtevaj določno Bergerjevo milo iz smole in glej na znani zavitek. V dolgih in hudih poltnih boleznih rabi se z vspehom na mestu mila iz smole Bergerjevo med smolnato-žvepleno milo; kdor bi hotel imeti rajši to, naj zahteva edino Bergerjevo smolnato žvepleno milo, ker zunanja ponarejanja so brezvspešni izdelki. — Kot neostro milo iz smole za odstranjenje nečistosti na polti, zoper hrasto na polti in glavi otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetično milo za vmiivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi:

Bergerjevo glicerina milo iz smole, ki ima 35% glicerine in je fino perfumano.

Cena za komad vsake vrste 35 kr. z brošuro vred.
Glavni razpošiljavec: lekarnar G. Hell v Opavu.
Glavna zaloga za Gorico pri gg. lekarnarji F. Cristofoletti (Zauetti) in A. Franzoni.



Vinske tlačivnice (preše)

najnovejšo sestavo, potrebujejo malo prostora, tiskajo dvakrat hitreje ko prejšnje tiskavnice, se lahko gonijo, močne in trdne, v vseh velikostih za posameznike in za največe posestnike kot posebne vrednosti. Poročitvo, spričevala o 1000 že narejenih tiskavnicah. Načrti in ceniki po želji brezplačno in poštnino

prosti. Grozdni mlini najnovejšo iznajdbe. Zgodnja naročila os nam vseč.

PH. MAYFARTH & Co. na Dunaji, II. Praterstrasse 6 6.
Tovarna v Frankfurtu a. M.